

SĄD NAJWYŻSZY

**PRZEGLĄD PYTAŃ PREJUDYCJALNYCH
SĄDU NAJWYŻSZEGO
DO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI
UNII EUROPEJSKIEJ
z roku 2019**

Pytanie prejudycjalne SN w sprawie V CSK 347/19 (zob. też I CSK 2916/22 i II CSKP 1535/22) (sygn. sprawy przed TSUE C-132/20, Getin Noble Bank)

Treść pytania

1) Czy art. 2, art. 4 ust. 3, art. 6 ust. 1 i 3 oraz art. 19 ust. 1 drugi akapit Traktatu o Unii Europejskiej (dalej: TUE) w związku z art. 47 ust. 1 i 2 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (dalej: KPP) i z art. 267 akapit trzeci TFUE oraz art. 38 KPP i art. 7 ust. 1 i 2 dyrektywy Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że jest sądem niezawisłym i bezstronnym oraz mającym odpowiednie kwalifikacje w rozumieniu prawa Unii Europejskiej, organ, w którym zasiada osoba powołana po raz pierwszy lub kolejny (do sądu wyższej instancji) do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez polityczny organ władzy wykonawczej państwa o totalitarnym, niedemokratycznym, komunistycznym systemie władzy („Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”) na wniosek ministra sprawiedliwości tego państwa, w szczególności z uwagi na 1) brak transparentności kryteriów powołania, 2) możliwość odwołania sędziego w każdym czasie, 3) brak udziału w procedurze nominacyjnej samorządu sędziowskiego ani 4) odpowiednich organów władzy publicznej ukształtowanych w demokratycznych wyborach, co mogłoby podważyć zaufanie, jakie sądownictwo powinno budzić w społeczeństwie demokratycznym?

2) Czy znaczenie dla rozstrzygnięcia zagadnienia określonego w punkcie 1 ma okoliczność, że powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego na kolejnych stanowiskach (w sądach wyższej instancji) mogło nastąpić z powodu uznania odpowiedniego okresu (stażu) pracy oraz na podstawie oceny pracy na stanowisku, na które osoba ta została powołana co najmniej po raz pierwszy przez polityczne organy, o których mowa w punkcie 1 oraz na podstawie procedury w tym punkcie opisanej, co mogłoby podważyć zaufanie, jakie sądownictwo powinno budzić w społeczeństwie demokratycznym?

3) Czy znaczenie dla rozstrzygnięcia zagadnienia określonego w punkcie 1 ma okoliczność, że powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego na kolejnych stanowiskach (w sądach wyższej instancji, z wyjątkiem Sądu Najwyższego) nie było uzależnione od złożenia ślubowania sędziowskiego przestrzegania wartości społeczeństwa demokratycznego, a osoba powołana po raz pierwszy składała przyrzeczenie stania na straży ustroju politycznego państwa komunistycznego i tak zwanej „praworządności ludowej”, co mogłoby podważyć zaufanie, jakie sądownictwo powinno budzić w społeczeństwie demokratycznym?

4) Czy art. 2, art. 4 ust. 3, art. 6 ust. 1 i 3 oraz art. 19 ust. 1 drugi akapit TUE w związku z art. 47 ust. 1 i 2 KPP i z art. 267 akapit trzeci TFUE oraz art. 38 KPP i art. 7 ust. 1 i 2 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, że jest sądem niezawisłym i bezstronnym oraz mającym odpowiednie kwalifikacje w rozumieniu prawa Unii Europejskiej organ, w którym zasiada osoba powołana po raz pierwszy lub kolejny (do sądu wyższej instancji) do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego z rażącym naruszeniem przepisów konstytucyjnych państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z uwagi na niezgodne z konstytucją państwa członkowskiego obsadzenie organu wyłaniającego tę osobę jako kandydata powołanego następnie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego (Krajowej Rady Sądownictwa), co zostało stwierdzone przez sąd konstytucyjny państwa członkowskiego Unii Europejskiej, a co w konsekwencji mogłoby podważyć zaufanie, jakie sądownictwo powinno budzić w społeczeństwie demokratycznym?

5) Czy art. 2, art. 4 ust. 3, art. 6 ust. 1 i 3 oraz art. 19 ust. 1 drugi akapit TUE w związku z art. 47 ust. 1 i 2 KPP i z art. 267 akapit trzeci TFUE oraz art. 38 KPP i art. 7 ust. 1 i 2 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, że jest sądem niezawisłym i bezstronnym oraz mającym odpowiednie kwalifikacje w rozumieniu prawa Unii Europejskiej, organ, w którym zasiada osoba powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego po raz pierwszy lub kolejny (do sądu wyższej instancji) wyłoniona jako kandydat przedstawiony do powołania na ten urząd w postępowaniu przed organem oceniającym kandydatów (Krajową Radą Sądownictwa), jeżeli postępowanie to nie spełniało kryteriów jawności oraz transparentności reguł wyboru kandydatów, co mogłoby podważyć zaufanie, jakie sądownictwo powinno budzić w społeczeństwie demokratycznym?

1) Czy przepisy dyrektywy 2001/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2001 r., a w szczególności art. 4 ust. 5 oraz art. 30 ust. 1, 3, 5 i 6 tej dyrektywy, należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie dochodzeniu przez przedsiębiorcę kolejowego, z pominięciem sądowej kontroli decyzji organu nadzorczego, roszczeń odszkodowawczych w stosunku do państwa członkowskiego z powodu nieprawidłowej implementacji dyrektywy w sytuacji, w której elementem odszkodowania byłaby nadpłacona opłata za użytkowanie infrastruktury kolejowej?

2) Czy przyjęcie, że prawo do odszkodowania na podstawie prawa wspólnotowego za wadliwe stosowanie prawa Unii Europejskiej, a w szczególności za wadliwą implementację dyrektywy lub brak jej implementacji, przysługuje wyłącznie, gdy naruszona norma jest dla jednostek źródłem uprawnienia, naruszenie prawa ma charakter kwalifikowany (w szczególności w postaci oczywistego i ciężkiego przekroczenia władzy dyskrecjonalnej państwa członkowskiego przy implementacji dyrektywy), a związek przyczynowy między naruszeniem a szkodą ma charakter związku bezpośredniego, sprzeciwia się regulacji prawa państwa członkowskiego, które przyznaje w takich przypadkach prawo do odszkodowania przy spełnieniu mniej surowych przesłanek?

Postanowienie SN z dnia 28 listopada 2019 r., I CSK 435/18

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/i/%20csk%20435-18-3.pdf>

Zawiadomienie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej o skierowaniu pytania prejudycjalnego w sprawie C-120/20, *Koleje Mazowieckie*

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:62020CN0120>

Wyrok TSUE z dnia 8 lipca 2021 r. w sprawie C-120/20, *Koleje Mazowieckie – KM sp. z o.o. przeciwko Skarbowi Państwa – Ministrowi Infrastruktury i Budownictwa, obecnie Minister Infrastruktury, i Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.*

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=243866&pageIndex=0&doclang=pl&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=6531792>

Wyrok SN z dnia 17 listopada 2021 r., I CSKP 2/21

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/i/%20cskp%202-21.pdf>

Pytanie prejudycjalne SN w sprawie II UK 241/18 (zob. też II USKP 93/21) (sygn. sprawy przed TSUE C-879/19, Format)

Treść pytania

Czy użyte w art. 14 ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, w brzmieniu wynikającym z rozporządzenia Rady (WE) nr 118/97 z dnia 2 grudnia 1996 r. (Dz.U. 1997, L 28, s. 1), zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 1992/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady dnia 18 grudnia 2006 r. (Dz.U. L 392, s. 1) pojęcie osoby zwykle zatrudnionej na terytorium dwóch lub więcej państw członkowskich należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono osobę, która w ramach jednej i tej samej umowy o pracę zawartej z jednym i tym samym pracodawcą i podczas okresu objętego tą umową świadczy pracę na terytorium każdego z co najmniej dwóch państw członkowskich nie jednocześnie lub równoległe, ale podczas kolejnych bezpośrednio po sobie następujących, kilkumiesięcznych okresów?

Postanowienie SN z dnia 19 września 2019 r., II UK 241/18

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/ii/%20uk%20241-18-2.pdf>

Postanowienie SN z dnia 11 grudnia 2019 r., II UK 241/18

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/ii/%20uk%20241-18-3.pdf>

Zawiadomienie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej o skierowaniu pytania prejudycjalnego w sprawie C-879/19, *Format Urządzenia i Montaż Przemysłowe przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Warszawie*

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=223459&pageIndex=0&doclang=pl&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=558249>

Wyrok TSUE z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie C-879/19, *Format Urządzenia i Montaż Przemysłowe przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Warszawie*

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=241469&pageIndex=0&doclang=pl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=5067107>

Wyrok SN z dnia 16 września 2021 r., II USKP 93/21

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/ii%20uskp%2093-21-1.pdf>

Pytanie prejudycjalne SN w sprawie II UK 81/18 (zob. też II USKP 92/21) (sygn. sprawy przed TSUE C-866/19, S.C. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie)

Treść pytania

Czy art. 52 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/04 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE. Polskie wydanie specjalne Rozdział 05, Tom 05, s. 72 ze zm.) należy interpretować w ten sposób, że właściwa instytucja:

a) uwzględnia - zgodnie z prawem krajowym - okresy nieskładkowe w wymiarze nieprzekraczającym 1/3 sumy okresów składkowych ukończonych na podstawie prawa krajowego oraz ustawodawstwa innych państw członkowskich zarówno na użytek ustalenia teoretycznej kwoty (pkt i) jak i rzeczywistej kwoty świadczenia (pkt ii); albo

b) uwzględnia - zgodnie z prawem krajowym - okresy nieskładkowe w wymiarze nieprzekraczającym 1/3 sumy okresów składkowych ukończonych na podstawie prawa krajowego oraz ustawodawstwa innych państw członkowskich tylko przy ustalaniu teoretycznej kwoty (pkt i) ale nie przy ustalaniu rzeczywistej kwoty świadczenia (pkt ii); albo

c) nie uwzględnia przy ustalaniu teoretycznej kwoty (pkt i) jak i rzeczywistej kwoty świadczenia (pkt ii) okresów ubezpieczenia w innym państwie członkowskim przy obliczaniu limitu okresów nieskładkowych przewidzianego w prawie krajowym?

Postanowienie SN z dnia 19 września 2019 r., II UK 81/18

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/ii%20uk%2081-18-1.pdf>

Zawiadomienie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej o skierowaniu pytania prejudycjalnego w sprawie C-866/19, SC przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=223716&pageIndex=0&doclang=pl&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=555971>

Opinia Rzecznika Generalnego z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie C-866/19, SC przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=239906&pageIndex=0&doclang=pl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=5073208>

Wyrok TSUE z dnia 21 października 2021 r., C-866/19, SC przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=247865&pageIndex=0&doclang=pl&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1063108>

Wyrok SN z dnia 16 marca 2022 r., II USKP 92/21

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/ii%20uskp%2092-21.pdf>

Pytanie prejudycjalne SN w sprawie II PO 3/19 (zob. też II PUO 1/21) (sygn. sprawy przed TSUE C-508/19, M.F. przeciwko J.M.) [zob. także w wykazie pytań prejudycjalnych za 2020 r.]

Treść pytania

1) Czy art. 19 ust. 1 akapit drugi, art. 2, art. 4 ust. 3 oraz art. 6 ust. 3 TUE w związku z art. 47 KPP oraz art. 267 akapit trzeci TFUE należy interpretować w ten sposób, że sąd ostatniej instancji państwa członkowskiego może stwierdzić w postępowaniu o ustalenie nieistnienia stosunku służbowego, że nie jest sędzią osoba, której doręczono akt powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego w tym sądzie wydany na podstawie naruszających zasadę skutecznej ochrony sądowej przepisów lub w trybie niezgodnym z tą zasadą, gdy intencjonalnie uniemożliwiono zbadanie tych kwestii przez sąd przed wręczeniem tego aktu?

2) Czy art. 19 ust. 1 akapit drugi, art. 2, art. 4 ust. 3 TUE oraz art. 47 KPP w związku z art. 267 TFUE należy interpretować w ten sposób, że zasada skutecznej ochrony sądowej zostaje naruszona w przypadku doręczenia aktu powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego po wystąpieniu przez sąd krajowy z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym wykładni prawa Unii, od odpowiedzi na które zależy ocena zgodności z prawem Unii przepisów krajowych, których zastosowanie umożliwiło wręczenie tego aktu?

3) Czy art. 19 ust. 1 akapit drugi, art. 2, art. 4 ust. 3, art. 6 ust. 3 TUE oraz art. 47 KPP należy interpretować w ten sposób, że zasada skutecznej ochrony sądowej zostaje naruszona przez niezapewnienie prawa do sądu w przypadku doręczenia aktu powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu państwa członkowskiego w wyniku postępowania nominacyjnego przeprowadzonego z rażącym naruszeniem reguł prawa tego państwa dotyczących powoływania sędziów?

4) Czy art. 19 ust. 1 akapit drugi, art. 2, art. 4 ust. 3 TUE oraz art. 47 KPP w związku z art. 267 akapit 3 TFUE należy interpretować w ten sposób, że zasadę skutecznej ochrony sądowej narusza utworzenie przez ustawodawcę krajowego w sądzie ostatniej instancji państwa członkowskiego jednostki organizacyjnej, która nie jest sądem w rozumieniu prawa Unii?

5) Czy art. 19 ust. 1 akapit drugi, art. 2, art. 4 ust. 3 TUE oraz art. 47 KPP w związku z art. 267 akapit 3 TFUE należy interpretować w ten sposób, że o istnieniu stosunku służbowego i statusie jako sędziego osoby, której doręczono akt powołania do pełnienia urzędu sędziego sądu ostatniej instancji państwa członkowskiego, nie może rozstrzygać właściwa w świetle prawa krajowego jednostka organizacyjna tego sądu, do której powołano tę osobę, złożona wyłącznie z osób, których akty powołania dotknięte są wadami wskazanymi w pytaniach nr 2-4, i która z tych przyczyn nie jest sądem w rozumieniu prawa Unii, lecz inna jednostka organizacyjna tego sądu spełniająca wymogi prawa Unii dla sądu?

Postanowienie SN z dnia 12 czerwca 2019 r., II PO 3/19

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/ii%20po%203-19.pdf>

Zawiadomienie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej o skierowaniu pytania prejudycjalnego w sprawie C-508/19, M.F. przeciwko J.M.

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=S%25C4%2585d%2BNajwy%25C5%25BCsz y%2B%2528Polska%2529&docid=218745&pageIndex=0&doclang=PL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=7459082#ctx1>

Opinia Rzecznika Generalnego z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie C-508/19, M.F. przeciwko J.M.

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=239898&pageIndex=0&doclang=pl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=5074659>

Wyrok TSUE z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie C-508/19, M.F. przeciwko J.M.

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=256246&pageIndex=0&doclang=pl&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=6102854>

Pytanie prejudycjalne SN w sprawie III CZP 25/19 (zob. też III CZP 1/22) (sygn. sprawy przed TSUE C-487/19, W.Ż.)

Treść pytania

Czy art. 2, art. 6 ust. 1 i 3 oraz art. 19 ust. 1 drugi akapit Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej i z art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że nie jest sądem niezawisłym, bezstronnym i ustanowionym uprzednio na mocy ustawy w rozumieniu prawa Unii Europejskiej sąd, w którego jednoosobowym składzie zasiada osoba powołana do pełnienia urzędu sędziego, w szczególności polegającym na powołaniu tej osoby do pełnienia urzędu sędziego mimo uprzedniego naruszeniem reguł prawa Państwa Członkowskiego dotyczących powoływania sędziów, w szczególności polegającym na powołaniu tej osoby do pełnienia urzędu sędziego mimo uprzedniego zaskarżenia do właściwego sądu krajowego (Naczelnego Sądu Administracyjnego) uchwały organu krajowego (Krajowej Rady Sądownictwa) obejmującej wniosek o jej powołanie do pełnienia urzędu sędziego, mimo wstrzymania wykonania tej uchwały zgodnie z prawem krajowym oraz mimo niezakończenia postępowania przed właściwym sądem krajowym (Naczelnym Sądem Administracyjnym) przed doręczeniem aktu powołania?

Postanowienie składu siedmiu sędziów SN z dnia 21 maja 2019 r., III CZP 25/19

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/iii%20czp%2025-19.pdf>

Zawiadomienie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej o skierowaniu pytania prejudycjalnego w sprawie C-487/19, WŻ

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=S%25C4%2585d%2BNajwy%25C5%25BCszy%2B%2528Polska%2529&docid=218751&pageIndex=0&doclang=PL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=7459082#ctx1>

Opinia Rzecznika Generalnego z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie C-487/19, W.Ż.

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=239905&pageIndex=0&doclang=pl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=5074130>

Wyrok TSUE z dnia 6 października 2021 r. w sprawie C-487/19, WŻ

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=247049&pageIndex=0&doclang=pl&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=8488677>